

σματα μετὰ τὴν ἐπιγραφὴν Π. Πλωτινοπολιτῶν, κάτοχος ὁ πρό τινων ἐτῶν ἀποθανὼν ἐφημέριος Κορνοφωλεᾶς Ἀπόστολος Δαγλῆς· ὡσαύτως ἄγαλμα τοῦ Ἑρμοῦ μετὰ χρυσᾶ πτερά, πωληθὲν ἀπὸ Τουρκοκρατίας, κατὰ τὸ 1910, ὑπὸ τοῦ Γιαγκου Ἰωαννίδου, ἀντὶ πάντε χρυσῶν λιρῶν. Ὁ ἴδιος ἐγὼ εὗρον τεμάχιον μαρμαρίνης πλακὸς μετὰ χεῖρα κρατοῦσαν πυρσὸν καὶ μετὰ τὴν ἀφιέρωσιν «Κυρίῳ Ἐβρῳ» τὸ ὅποιον νομίζω ὅτι ὁ κ. Κ. Κουρτίδης λατροφιλόσοφος, τὸ ἔδωκεν εἰς τὸ Γυμνάσιον Σουφλίου. Ἐπίσης ὁ Διευθυντὴς τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Κορνοφωλεᾶς Χρῆστος Χριστοῦδης ἔχει εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Σχολείου ἄγαλμα μαρμαρίνον, ἀρκετὰ μεγάλο, παριστάνον στρατιώτην μετὰ κράντος, ἐφέτος δὲ ἔτερον τεθλασμένον μεγάλο, εἰς φυσικὸν μέγεθος, ἄγαλμα εὗρέθη ὑπὸ τῶν χωρικῶν, δυστυχῶς μόνον τὸ μέρος τῆς κοιλίας καὶ τοῦ στήθους, κρατῶν εἰς τὴν χεῖρα μίαν ἔλαφον, προφανῶς εἶναι τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τὸ ὅποιον ἤκουσα ὅτι κατέσχεν ἡ ἀστυνομία Σουφλίου, εὐρίσκονται δὲ ἐρείπια προδίδοντα ὅτι ὑπῆρχον μεγάλα ἀνάκτορα καθὼς καὶ οἱ λαξευτοὶ τάφοι Λυκώφης ἀκαλυφθέντες ἐσχάτως ὑπὸ τοῦ γράφοντος καὶ τῶν διδασκάλων Λυκώφης, μετὰ σταυροὺς καὶ παραπλεύρως ἐρειπίων ἀρχαίων ναυδορίου κ. ἄ.

Καλαφάτιον Ρουμανίας 1938

Ἀρχιμανδρίτης Ν. Σταματιάδης :

Σταμάτιος Παπᾶς ἢ Παπᾶ Στάμος. Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σάρδεων καὶ Πισιδείας κ. Γερμανὸς Ἀθανασιάδης, ἔσχε τὴν καλωσύνην νὰ γράψῃ ἐκτενῶς περὶ τοῦ ἔργου τοῦ προγόνου μου Σταματίου Παπᾶ, ἢ Παπᾶ Στάμου. Περὶ τοῦ Σταματίου Παπᾶ, καθὼς καὶ περὶ ἄλλου μεταγενεστέρου του, ἐπίσης προγόνου μου, τοῦ Καπετάν Θανάση τοῦ Καραμπελά, τοῦ δράσαντος κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς μεγάλης ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 μετὰ τῆς Καπετάν Χατζῆ Βισβίκενας, ἐξ Αἰνίου, ἔκαμα διάλεξιν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐκατονταετηρίδος ἀπὸ τῆς Ἑθνικῆς παλιγγενεσίας, ἐν τῷ νεοῖδρυνθέντι σχολείῳ τῆς γενετείρας μου Κορνοφωλεᾶς τῇ 20 Αὐγούστου 1930. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἔλεγον «...Μερικὰ ἀντίγραφα ἐπιστολῶν τοῦ ἐν λόγῳ Στ. Παπᾶ μοὶ ἀπέστειλεν ὁ μακαριστὸς Γεώργ. Λαμπουσιάδης, καθηγητὴς καὶ ἀρχαιολόγος ἐξ Ἀδριανουπόλεως, πρὸ ἐτῶν καὶ σᾶς ἀναγινώσκω μίαν τοιαύτην, ἀπευθυνομένην πρὸς τὸν ἀγαπητὸν αὐτοῦ ἀνεψιὸν καὶ μαθητὴν του Ἰγνάτιον Σαράφογλου, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς εἰς ἐπισκοπὸν Ναζιανζοῦ προαγωγῆς του «Ἐπειδὴ τέκνον ἀγαπητὸν ἐκλεξας ἀπὸ τῶν βιωτικῶν θορύβων καὶ ματαίων ἀπολαύσεων τοῦ κόσμου, τὸν μονήρην καὶ ἡσυχαστικὸν βίον, τὴν ἐνάρετον πολιτείαν, τὸν καθαρὸν βίον, πρέπει ἀπὸ τοῦδε νὰ συνηθίζῃς καὶ τῆς ἀσκητικῆς διαγωγῆς τὴν σκληραγωγίαν καὶ τὸν κατὰ τοῦ ἐχθροῦ πόλεμον καὶ ἐκ νεότητος νὰ γίνῃς δυνατὸς πολεμιστὴς ἐναντίον τοῦ πονηροῦ διαβόλου. Καὶ ὡς καθὼς ἕνας στρα-

Θρακικὴ ἱ. 1!
1938
ν. 389-390

τιώτης, ὅπου νὰ μάθῃ ἀπὸ μικρὸς τὰς τέχνας τοῦ πολέμου, γίνεται φοβε-
ρὸς ἐν τοῖς ἐχθροῖς, ἔτι καὶ ἕνας μοναχός, ὅταν μάθῃ ἐκ νεότητος νὰ
ἐργάζεται τὰς πράξεις τῶν ἑναρέτων ἀνδρῶν, γίνεται φοβερός εἰς τοὺς
δαίμονας καὶ κατάκαρπος μετὰ τὰς πνευματικὰς ἀρετὰς, ὡς τὸ Λαβιτικὸν
ἐκείνον δένδρον, τὸ πεφυτευμένον παρὰ τὰς διεξόδους τῶν ὑδάτων. Πρέ-
πει νὰ μιμῆσαι τὸν βίον, τὰς ἀρετὰς καὶ τοὺς ἀσκητικὸς ἀγῶνας καὶ
ιδρωτὰς τῶν μακαρίων ἐκείνων πατέρων, νὰ ἔχῃ καὶ ἕνα μόνον ἐπίμονον
ἔργον τὴν προσευχὴν καὶ λατρείαν ἡμέρας καὶ νυκτός, τὸν μυστικὸν ἄνω
ἀμπελῶνα ἐργαζόμενος, διὰ νὰ ἔχῃ παρουσίαν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ὁ
Θεὸς νὰ κάμνῃ τὸ θέλημά σου, κατὰ τὸν προφητάνακτα Δαβὶδ «θέλημα
τῶν φοβουμένων αὐτὸν ποιήσει καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν εἰσακούσεται». Μὲ ὑπομονὴν νὰ βαστάῃς τὸν ζυγὸν αὐτὸν τὸν χριστὸν καὶ τὸ ἑλαφρὸν
αὐτοῦ φορτίον καὶ νὰ ἀκολουθῇς ὀπίσω αὐτοῦ μετὰ πολλὴν προθυμίαν,
ὅπου νὰ ἀξιωθῇς νὰ ἀκούσῃς τὴν μακαρίαν καὶ θείαν αὐτοῦ φωνὴν
«Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι καὶ ἄναπαύσω
ὑμᾶς». Καὶ ἀλλαχοῦ ἔλεγον «...Ἡ ἐθνωφελὴς αὐτοῦ δρασίς ἐπεξετείνετο
καὶ πέραν τῆς ἁρμοδιότητός του, ὡς βλέπομεν εἰς ἑγγράφον ἀρχαῖον, εὐρι-
σκόμενον εἰς τὸ μουσεῖον τῆς γῆς Ὑδρας καὶ ἔχον οὗτω : «Ὁ Δεσπότης
Ὑδρας καὶ οἱ προύχοντες μετὰ τοῦ ἀρχόντος Μ. χαιρετίζουν τὸν Δεσπό-
την Αἰῶν Ματθαῖον καὶ τοὺς προύχοντας. Εἰδοπιθήτο (sic) ὁ Στά-
μος Παπᾶς, διδάσκαλος τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ συγγενὴς τοῦ Δεσπότη
σας, ὅτι ἐσέως ἐλήφθημεν τὸ γράμμα του, μᾶς ἔχαροποίησε σιὸν
(πολύ, ἁλβανιστὶ) σφόδρα, σφόδρα καὶ εἵμαστε ὅλοι σύμφηφοι τὴν 4 Αὐ-
γούστου 1740)» Ἐκ τοῦ γράμματος τούτου συμπεραίνω ὅτι παντοῦ ἔπεμ-
πεν ἐθνικιστικὰ γράμματα καὶ ὅτι καὶ ὁ Μητροπολίτης Αἰῶν ἦτο συγ-
γενὴς του καὶ ὅτι ἐγράφετο καὶ Στάμος ἀντὶ Σταμάτιος.

Τὰ διδάγματα τοῦ Παπᾶ Στάμου ἔμειναν ἑναυλα εἰς τὰ ὦτα τῶν
πατριωτῶν μας καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του (ἐπισυμβάντα ἐνταῦθα κατὰ
τὸ 1771, ὅς μαρτυρεῖ ἡ ἐπιτύμβιος αὐτοῦ μαρμαρίνη πλάξ, ἡ εὐρεθεῖσα
πρὸ ἡμερῶν ὑπ' ἐμοῦ, βοηθουμένου καὶ ὑπὸ τοῦ συμπολίτου μας Διευ-
θυντοῦ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου κ. Χρ. Χριστοῦδου καὶ τῶν μαθητῶν τῶν
μεγαλειτέρων τάξεων, ἐν τῷ νεκροταφείῳ τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου). Ἐδη-
μιούργησαν τὸν Καραμπελὶν τὸν Καπετὰν Θανάση, τὸν ὁποῖον ὠνό-
μασαν οἱ Τοῦρκοι Καράμπελιαν, διότι τοὺς ἐτρομοκράτησεν, ἐπίθετον
τὸ ὁποῖον παραμένει μέχρι σήμερον εἰς τὴν οἰκογένειάν μας. Τὸ δημῶδες
δὲ τραγοῦδι του, μετὰ τὴν σύλληψίν του, μέχρι σήμερον αἱ γραῖαι μας
ὅταν νυκτερεύουν τὸ τραγουδοῦν παθητικὰ «Ποιὸς εἶδγει νήλιον τὸ βραδὺ
κι' ἄστρον τοῦ μεσημέρι, ποιὸς εἶδγει τὸν Καραμπελιᾶ, ποιὸς εἶδγει τὸν
Καραμπελιᾶ, τὸν Καπιτὰν Θανάση. Χίλιοι παγαίνουν πὺ μπρουστά, χί-
λιοι παγαίνουν πὺ μπρουστά, κι' τρεῖς χιλιάδες πῖσου, κατόπι, παγαίν' κι'
ἡ μάνα του. κατόπ' παγαίν' ἡ μάνα του, σὰ μῆλο μαραμένο, σὰ μῆλο
σᾶν τραντάφυλλο, γιὰ νὰ τὸν παραστέκῃ...»

Καλαφάτιον Ρουμανίας 1938

Ἀρχιμανδρίτης Ν. Σταματιάδης

Le Taysse Kaddis zu wach
zu wach Kaddis zu wach
Edmundo T' Kaddis zu wach
Adolfo Kaddis (N. Edmundo zu wach)
18 (1921) 5. 88.

Xagē d. 23 + 3, 145. Αἰών XVIII (11)
 • Παναγία ἐν ὁρῶντα τῶν ἐν
 ἰατρῶν ὁρῶντα ἐν δὲ ἑαυτῶν
 ὁρῶντα. Πατρὶς ἐν τῶν ἐν
 ἐν Παναγίᾳ ἑαυτῶν ὁρῶντα
 ἑαυτῶν Παναγίᾳ Παναγίᾳ
Καρυνόφω Καρυνόφω Καρυνόφω
Καρυνόφω Καρυνόφω Καρυνόφω

Melburn K. Tanager:
Thrs under to Elbow
"Elbow Kaladion to
Trafalgar & O'Hara
Nippon Apr 10. above
Kia. 1867 p. 42

Sapient-Exalt

1. Sprachen ² Sprachen über Aofor 'Atohor' quorum u. d. h. h. h.
 x. x. x. in ³ in ⁴ in ⁵ in ⁶ in ⁷ in ⁸ in ⁹ in ¹⁰ in ¹¹ in ¹² in ¹³ in ¹⁴ in ¹⁵ in ¹⁶ in ¹⁷ in ¹⁸ in ¹⁹ in ²⁰ in ²¹ in ²² in ²³ in ²⁴ in ²⁵ in ²⁶ in ²⁷ in ²⁸ in ²⁹ in ³⁰ in ³¹ in ³² in ³³ in ³⁴ in ³⁵ in ³⁶ in ³⁷ in ³⁸ in ³⁹ in ⁴⁰ in ⁴¹ in ⁴² in ⁴³ in ⁴⁴ in ⁴⁵ in ⁴⁶ in ⁴⁷ in ⁴⁸ in ⁴⁹ in ⁵⁰ in ⁵¹ in ⁵² in ⁵³ in ⁵⁴ in ⁵⁵ in ⁵⁶ in ⁵⁷ in ⁵⁸ in ⁵⁹ in ⁶⁰ in ⁶¹ in ⁶² in ⁶³ in ⁶⁴ in ⁶⁵ in ⁶⁶ in ⁶⁷ in ⁶⁸ in ⁶⁹ in ⁷⁰ in ⁷¹ in ⁷² in ⁷³ in ⁷⁴ in ⁷⁵ in ⁷⁶ in ⁷⁷ in ⁷⁸ in ⁷⁹ in ⁸⁰ in ⁸¹ in ⁸² in ⁸³ in ⁸⁴ in ⁸⁵ in ⁸⁶ in ⁸⁷ in ⁸⁸ in ⁸⁹ in ⁹⁰ in ⁹¹ in ⁹² in ⁹³ in ⁹⁴ in ⁹⁵ in ⁹⁶ in ⁹⁷ in ⁹⁸ in ⁹⁹ in ¹⁰⁰ in ¹⁰¹ in ¹⁰² in ¹⁰³ in ¹⁰⁴ in ¹⁰⁵ in ¹⁰⁶ in ¹⁰⁷ in ¹⁰⁸ in ¹⁰⁹ in ¹¹⁰ in ¹¹¹ in ¹¹² in ¹¹³ in ¹¹⁴ in ¹¹⁵ in ¹¹⁶ in ¹¹⁷ in ¹¹⁸ in ¹¹⁹ in ¹²⁰ in ¹²¹ in ¹²² in ¹²³ in ¹²⁴ in ¹²⁵ in ¹²⁶ in ¹²⁷ in ¹²⁸ in ¹²⁹ in ¹³⁰ in ¹³¹ in ¹³² in ¹³³ in ¹³⁴ in ¹³⁵ in ¹³⁶ in ¹³⁷ in ¹³⁸ in ¹³⁹ in ¹⁴⁰ in ¹⁴¹ in ¹⁴² in ¹⁴³ in ¹⁴⁴ in ¹⁴⁵ in ¹⁴⁶ in ¹⁴⁷ in ¹⁴⁸ in ¹⁴⁹ in ¹⁵⁰ in ¹⁵¹ in ¹⁵² in ¹⁵³ in ¹⁵⁴ in ¹⁵⁵ in ¹⁵⁶ in ¹⁵⁷ in ¹⁵⁸ in ¹⁵⁹ in ¹⁶⁰ in ¹⁶¹ in ¹⁶² in ¹⁶³ in ¹⁶⁴ in ¹⁶⁵ in ¹⁶⁶ in ¹⁶⁷ in ¹⁶⁸ in ¹⁶⁹ in ¹⁷⁰ in ¹⁷¹ in ¹⁷² in ¹⁷³ in ¹⁷⁴ in ¹⁷⁵ in ¹⁷⁶ in ¹⁷⁷ in ¹⁷⁸ in ¹⁷⁹ in ¹⁸⁰ in ¹⁸¹ in ¹⁸² in ¹⁸³ in ¹⁸⁴ in ¹⁸⁵ in ¹⁸⁶ in ¹⁸⁷ in ¹⁸⁸ in ¹⁸⁹ in ¹⁹⁰ in ¹⁹¹ in ¹⁹² in ¹⁹³ in ¹⁹⁴ in ¹⁹⁵ in ¹⁹⁶ in ¹⁹⁷ in ¹⁹⁸ in ¹⁹⁹ in ²⁰⁰ in ²⁰¹ in ²⁰² in ²⁰³ in ²⁰⁴ in ²⁰⁵ in ²⁰⁶ in ²⁰⁷ in ²⁰⁸ in ²⁰⁹ in ²¹⁰ in ²¹¹ in ²¹² in ²¹³ in ²¹⁴ in ²¹⁵ in ²¹⁶ in ²¹⁷ in ²¹⁸ in ²¹⁹ in ²²⁰ in ²²¹ in ²²² in ²²³ in ²²⁴ in ²²⁵ in ²²⁶ in ²²⁷ in ²²⁸ in ²²⁹ in ²³⁰ in ²³¹ in ²³² in ²³³ in ²³⁴ in ²³⁵ in ²³⁶ in ²³⁷ in ²³⁸ in ²³⁹ in ²⁴⁰ in ²⁴¹ in ²⁴² in ²⁴³ in ²⁴⁴ in ²⁴⁵ in ²⁴⁶ in ²⁴⁷ in ²⁴⁸ in ²⁴⁹ in ²⁵⁰ in ²⁵¹ in ²⁵² in ²⁵³ in ²⁵⁴ in ²⁵⁵ in ²⁵⁶ in ²⁵⁷ in ²⁵⁸ in ²⁵⁹ in ²⁶⁰ in ²⁶¹ in ²⁶² in ²⁶³ in ²⁶⁴ in ²⁶⁵ in ²⁶⁶ in ²⁶⁷ in ²⁶⁸ in ²⁶⁹ in ²⁷⁰ in ²⁷¹ in ²⁷² in ²⁷³ in ²⁷⁴ in ²⁷⁵ in ²⁷⁶ in ²⁷⁷ in ²⁷⁸ in ²⁷⁹ in ²⁸⁰ in ²⁸¹ in ²⁸² in ²⁸³ in ²⁸⁴ in ²⁸⁵ in ²⁸⁶ in ²⁸⁷ in ²⁸⁸ in ²⁸⁹ in ²⁹⁰ in ²⁹¹ in ²⁹² in ²⁹³ in ²⁹⁴ in ²⁹⁵ in ²⁹⁶ in ²⁹⁷ in ²⁹⁸ in ²⁹⁹ in ³⁰⁰ in ³⁰¹ in ³⁰² in ³⁰³ in ³⁰⁴ in ³⁰⁵ in ³⁰⁶ in ³⁰⁷ in ³⁰⁸ in ³⁰⁹ in ³¹⁰ in ³¹¹ in ³¹² in ³¹³ in ³¹⁴ in ³¹⁵ in ³¹⁶ in ³¹⁷ in ³¹⁸ in ³¹⁹ in ³²⁰ in ³²¹ in ³²² in ³²³ in ³²⁴ in ³²⁵ in ³²⁶ in ³²⁷ in ³²⁸ in ³²⁹ in ³³⁰ in ³³¹ in ³³² in ³³³ in ³³⁴ in ³³⁵ in ³³⁶ in ³³⁷ in ³³⁸ in ³³⁹ in ³⁴⁰ in ³⁴¹ in ³⁴² in ³⁴³ in ³⁴⁴ in ³⁴⁵ in ³⁴⁶ in ³⁴⁷ in ³⁴⁸ in ³⁴⁹ in ³⁵⁰ in ³⁵¹ in ³⁵² in ³⁵³ in ³⁵⁴ in ³⁵⁵ in ³⁵⁶ in ³⁵⁷ in ³⁵⁸ in ³⁵⁹ in ³⁶⁰ in ³⁶¹ in ³⁶² in ³⁶³ in ³⁶⁴ in ³⁶⁵ in ³⁶⁶ in ³⁶⁷ in ³⁶⁸ in ³⁶⁹ in ³⁷⁰ in ³⁷¹ in ³⁷² in ³⁷³ in ³⁷⁴ in ³⁷⁵ in ³⁷⁶ in ³⁷⁷ in ³⁷⁸ in ³⁷⁹ in ³⁸⁰ in ³⁸¹ in ³⁸² in ³⁸³ in ³⁸⁴ in ³⁸⁵ in ³⁸⁶ in ³⁸⁷ in ³⁸⁸ in ³⁸⁹ in ³⁹⁰ in ³⁹¹ in ³⁹² in ³⁹³ in ³⁹⁴ in ³⁹⁵ in ³⁹⁶ in ³⁹⁷ in ³⁹⁸ in ³⁹⁹ in ⁴⁰⁰ in ⁴⁰¹ in ⁴⁰² in ⁴⁰³ in ⁴⁰⁴ in ⁴⁰⁵ in ⁴⁰⁶ in ⁴⁰⁷ in ⁴⁰⁸ in ⁴⁰⁹ in ⁴¹⁰ in ⁴¹¹ in ⁴¹² in ⁴¹³ in ⁴¹⁴ in ⁴¹⁵ in ⁴¹⁶ in ⁴¹⁷ in <

Землеот Панаџе и Копровицкит,
дојде а ги даде на Св. Св. Аппа-
ријант и ги до 1735, 1739, а потоа
до 1763

Eastern regular (in Xup. in ay. 125 and B1.
to 6000 and not with Xa'sum ko.

ΑΘΗΝΑΝ

σματα μετ' τὴν ἐπιγραφὴν Π. Πλωτινοπολιτῶν, κάτοχος ὁ πρό τινων ἐτῶν ἀποθανῶν ἐφημέριος Κορωνοφωλεᾶς Ἀπόστολος Δαγλῆς· ὡσαύτως ἄγαλμα τοῦ Ἑρμοῦ με χρυσᾷ πτερά, πωληθὲν ἐπὶ Τουρκοκρατίας, κατὰ τὸ 1910, ὑπὸ τοῦ Γιάγκου Ἰωαννίδου, ἀντὶ πέντε χρυσῶν λιρῶν. Ὁ ἴδιος ἐγὼ εὗρον τεμάχιον μαρμαρίνης πλακὸς με χεῖρα κρατοῦσαν πυρσὸν καὶ μετ' τὴν ἀφιέρωσιν «Κυρίῳ Ἐβρεφ» τὸ ὁποῖον νομίζω ὅτι ὁ κ. Κ. Κουφτίδης ἱατροφιλόσοφος, τὸ ἔδωκεν εἰς τὸ Γυμνάσιον Σουφλίου. Ἐπίσης ὁ Διευθυντὴς τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Κορωνοφωλεᾶς Χρῖστος Χριστούδης ἔχει εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Σχολείου ἄγαλμα μαρμαρίνον, ἀρκετὰ μεγάλο, παριστάνον στρατιώτην με φαρέτραν, ἐφέτος δὲ ἕτερον τεθλασμένον μεγάλο, εἰς φυσικὸν μέγεθος, ἄγαλμα εὗρέθη ὑπὸ τῶν χωρικῶν, δυστυχῶς μόνον τὸ μέρος τῆς κοιλίας καὶ τοῦ στήθους, κρατῶν εἰς τὴν χεῖρα μίαν ἑλαφον, προφανῶς εἶναι τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τὸ ὁποῖον ἤκουσα ὅτι κατέσχεν ἡ ἀστυνομία Σουφλίου, εὗρίσκονται δὲ ἐρείπια προδίδοντα ὅτι ὑπῆρχον μεγάλα ἀνάκτορα καθὼς καὶ οἱ λαξευτοὶ τάφοι Λυκώφης ἀνακαλυφθέντες ἐσχάτως ὑπὸ τοῦ γράφοντος καὶ τῶν διδασκάλων Λυκώφης, με σταυροῦς καὶ παραπλεύρως ἐρειπίων ἀρχαίων ταφῶν κ. ἄ.

Καλαφάτιον Ρουμανίας 1938

Ἀρχιμανδρίτης Ν. Σταματιάδης

Σταμάτιος Παπᾶς ἢ Παπᾶ Στάμος. Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Σάρδεων καὶ Πισιδείας κ. Γερμανός Ἀθανασιάδης, ἔσχε τὴν καλωσύνην νὰ γράψῃ ἐκτενῶς περὶ τοῦ ἔργου τοῦ προγόνου μου Σταματίου Παπᾶ, ἢ Παπᾶ Στάμου. Περί τοῦ Σταματίου Παπᾶ, καθὼς καὶ περὶ ἄλλου μεταγενεστέρου του, ἐπίσης προγόνου μου, τοῦ Καπετὰν Θανάση τοῦ Καραμελᾶ, τοῦ δράσαντος κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς μεγάλης ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 μετὰ τῆς Καπετὰν Χατζῆ Βισβίκενας, ἐξ Αἰῶν, ἔκαμα διάλεξιν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐκατονταετηρίδος ἀπὸ τῆς Ἑθνικῆς παλιγγενεσίας, ἐν τῷ νεοῖδρυνέντι σχολεῖν τῆς γενετῆρας μου Κορωνοφωλεᾶς τῇ 20 Αὐγούστου 1930. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἔλεγον «...Μερικὰ ἀντίγραφα ἐπιστολῶν τοῦ ἐν λόγῳ Στ. Παπᾶ μοὶ ἀπέστειλεν ὁ μακαριστὸς Γεώργ. Λαμπουσιᾶδης, καθηγητὴς καὶ ἀρχαιολόγος ἐξ Ἀδριανουπόλεως, πρὸ ἐτῶν καὶ σᾶς ἀναγινώσκω μίαν τοιαύτην, ἀπευθυνομένην πρὸς τὸν ἀγαπητὸν αὐτοῦ ἀνεψιὸν καὶ μαθητὴν τοῦ Ἰγνατίου Σαράφογλου, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς εἰς ἐπίσκοπον Ναζιανζῶν προαγωγῆς του «Ἐπειδὴ τέκνον ἀγαπητὸν ἔκλεξας ἀπὸ τῶν βιωτικῶν θορύβων καὶ ματαίων ἀπολαύσεων τοῦ κόσμου, τὸν μονήρην καὶ ἡσυχαστικὸν βίον, τὴν ἐνάρετον πολιτείαν, τὸν καθαρὸν βίον, πρέπει ἀπὸ τοῦδε νὰ συνηθίζῃς καὶ τῆς ἀσκητικῆς διαγωγῆς τὴν σκληραγωγίαν καὶ τὸν κατὰ τοῦ ἔχθρου πόλεμον καὶ ἐκ νεότητος νὰ γίνῃς δυνατὸς πολεμιστὴς ἐναντίον τοῦ πονηροῦ διαβόλου. Καὶ ὡς καθὼς ἕνας στρα-

Ἐρευναὶ
τ. 2! 1938

r. 389-390

τιώτης, όπου νὰ μάθῃ ἀπὸ μικρὸς τὰς τέχνας τοῦ πολέμου, γίνεται φοβερός ἐν τοῖς ἐχθροῖς, ἔτι καὶ ἕνας μοναχός, ὅταν μάθῃ ἐκ νεότητος νὰ ἐργάζεται τὰς πράξεις τῶν ἐναρέτων ἀνδρῶν, γίνεται φοβερός εἰς τοὺς δαίμονας καὶ κατὰκαρπος μὲ τὰς πνευματικὰς ἀρετὰς, ὡς τὸ Δαβιτικὸν ἐκείνον δένδρον, τὸ πεφυτευμένον παρὰ τὰς διεξόδους τῶν ὑδάτων. Πρέπει νὰ μιμῆσαι τὸν βίον, τὰς ἀρετὰς καὶ τοὺς ἀσκητικούς ἀγῶνας καὶ ἰδρωτὰς τῶν μακαρίων ἐκείνων πατέρων, νὰ ἔχῃς καὶ ἕνα μόνον ἐπίμονον ἔργον τὴν προσευχὴν καὶ λατρείαν ἡμέρας καὶ νυκτός, τὸν μυστικὸν ἄνω ἀμπελῶνα ἐργαζόμενος, διὰ νὰ ἔχῃς παρουσίαν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ὁ Θεὸς νὰ κάμῃ τὸ θέλημά σου, κατὰ τὸν προφητάνακτα Δαβὶδ «θέλημα τῶν φοβουμένων αὐτὸν ποιήσει καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν εἰσακούσεται». Μὲ ὑπομονὴν νὰ βαστᾷς τὸν ζυγὸν αὐτὸν τὸν χριστὸν καὶ τὸ ἐλαφρὸν αὐτοῦ φορτίον καὶ νὰ ἀκολουθῇς ὀπίσω αὐτοῦ μὲ πολλὴν προθυμίαν, ὁποῦ νὰ ἀξιωθῇς νὰ ἀκούσῃς τὴν μακαρίαν καὶ θείαν αὐτοῦ φωνὴν «Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς». Καὶ ἀλλαχοῦ ἔλεγον «...Ἡ ἐθνωφελὴς αὐτοῦ δράσις ἐπεξετείνετο καὶ πέραν τῆς ἀρμοδιότητός του, ὡς βλέπομεν εἰς ἔγγραφον ἀρχαῖον, εὐρισκόμενον εἰς τὸ μουσεῖον τῆς νήσου Ὑδρας καὶ ἔχον οὕτω : «Ὁ Δεσπότης Ὑδρας καὶ οἱ προύχοντες μετὰ τοῦ ἀρχόντος Μ. χαιρετίζουν τὸν Δεσπότην Αἰνίου Ματθαῖον καὶ τοὺς προύχοντας. Εἰδοπιθῆτο (sic) ὁ Στάμος Παπᾶς, διδάσκαλος τῆς Ἀδοιανούπλης καὶ συγγενῆς τοῦ Δεσπότης, ὅτι ἐσέως ἐλήφθημεν τὸ γράμμα του, μᾶς ἐχαροποίησε σιὸν (πολύ, ἀλβανιστὶ) σφόδρα, σφόδρα καὶ εἴμαστε ὅλοι σύμφηφοι τὴν 4 Ἀυγούστου 1740)». Ἐκ τοῦ γράμματος τούτου συμπεραίνω ὅτι παντοῦ ἔπεμπεν ἐθνικιστικὰ γράμματα καὶ ὅτι καὶ ὁ Μητροπολίτης Αἰνίου ἦτο συγγενῆς του καὶ ὅτι ἐγράφετο καὶ Στάμος ἀντὶ Σταμάτιος.

Τὰ διδάγματα τοῦ Παπᾶ Στάμου ἔμειναν ἐναυλα εἰς τὰ ὦτα τῶν πατριωτῶν μᾶς καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του (ἐπισυμβάντα ἐνταῦθα κατὰ τὸ 1771, ὡς μαρτυρεῖ ἡ ἐπιτύμβιος αὐτοῦ μαρμαρίνη πλάξ, ἡ εὐρεθεῖσα πρὸ ἡμερῶν ὑπ' ἐμοῦ, βοηθουμένον καὶ ὑπὸ τοῦ συμπολίτου μᾶς Διευθυντοῦ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου κ. Χρ. Χριστοῦδου καὶ τῶν μαθητῶν τῶν μεγαλειτέρων τάξεων, ἐν τῷ νεκροταφείῳ τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου). Ἐδημιούργησαν τὸν Καράμπελιν τὸν Καπετὰν Θανάση, τὸν ὁποῖον ὠνόμασαν οἱ Τοῦρκοι Καράμπελιαν, διότι τοὺς ἐτρομοκράτησεν, ἐπίθετον τὸ ὁποῖον παραμένει μέχρι σήμερον εἰς τὴν οἰκογένειάν μας. Τὸ δημῶδες δὲ τραγοῦδι του, μετὰ τὴν σύλληψίν του, μέχρι σήμερον αἱ γραῖαι μᾶς ὅταν νυκτερεύουν τὸ τραγουδοῦν παθητικὰ «Ποιὸς εἶδγει νήλιον τὸ βραδὺ κι' ἄστρον τοῦ μεσημέρι, ποιὸς εἶδγει τὸν Καραμπελιά, ποιὸς εἶδγει τοὺν Καραμπελιά, τοὺν Καπιτὰν Θανάση. Χίλιοι παγαίνουν πὺ μπουστά, χίλιοι παγαίνουν πὺ μπουστά, κι' τρεῖς χιλιάδες πίσον, κατόπι, παγαίν' κι' ἡ μάνα του. κατόπ' παγαίν' ἡ μάνα του, σὰ μῆλο μαραμένο, σὰ μῆλο σὰν τραντάφυλλο, γιὰ νὰ τὸν παραστέκη...»

Καλαφάτιον Ρουμανίας 1938

Ἀρχιμανδρίτης Ν. Σταματιάδης